

عنوان مقاله:

بررسی کاربرد تحلیل های روان شناختی و جامعه شناختی در تفسیر ادبی، با تمرکز بر دیدگاه امین خولی و بنت الشاطی

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات قرآنی نامه جامعه، دوره 7، شماره 136 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

سید محمود طیب حسینی - دانشیار گروه قرآن پژوهی پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

فریده پیشوایی - نویسنده چهار تفسیر تطبیقی موسسه آموزش عالی حوزوی معصومیه

خلاصه مقاله:

از مولفه های روش پیشنهادی خولی در تفسیر ادبی معاصر، تحلیل های روان شناختی و جامعه شناختی است. نظر به نوآوری های دیدگاه خولی، در این دو بخش و نیز تأثیر آن در تعامل علوم انسانی با اسلامی، هدف اصلی این مقاله، تحلیل آراء خولی در این دو محور است که این مهم، به روش تحلیلی مبتنی بر داده های کتابخانه ای و آثار تفسیری خولی و تفسیر بنت الشاطی تجزیه و تحلیل خواهد شد. برآیند نوشتار حاضر این است که خولی به دلیل اشکالات مکتب تفسیری اهل سنت، ضمن مرجعیت دادن به قرآن با تفسیر موضوعی و استفاده از تحلیل های روان شناختی و جامعه شناختی، قصد فهم دقیق تر قرآن و اثبات توانمندی قرآن در رفع مشکلات امروزی و تطابق فهم ادبی قرآن با نیازهای روز جامعه را داشت که نقطه قوت دیدگاه اوست و اشکالات غایی و روشی دیدگاه خولی، در تحلیل های جامعه شناختی آن، تأثیر منفی نداشته است. در تحلیل های روان شناختی نیز صرف نظر از ایده اسطوره ای دانستن قرآن خلف الله، اشکالی متوجه این نوع تحلیل ها در خود آثار خولی نیست؛ ضمن آنکه کارکردهای مثبت تحلیل های روان شناختی در تفسیر بنت الشاطی قابل مشاهده است. این امر نشان می دهد اصل این دیدگاه در این دو محور قابل توجه است و بسته به نوع کاربرد آن در تفسیر باید اعتبارسنجی شود. با لحاظ ضوابط و قواعد صحیح تفسیری، کاربرد گزاره های دیدگاه خولی در این دو محور، فهم دقیق تر و کاربردی تر از آیات به دست می دهد.

کلمات کلیدی:

امین خولی، تحلیل های روان شناختی، تحلیل های جامعه شناختی، تفسیر ادبی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1982842>

